

Egenkontrollprogram för försäljning av e-cigarett

Lag om tobak och liknande produkter

Värt att veta om egenkontrollprogram

Du som tänker sälja e-cigarett och påfyllningsbehållare till konsumenter ska utöva egenkontroll över att försäljningen sker i enlighet med bestämmelserna i lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter.

Du ska dokumentera kontrollen av verksamheten i ett egenkontrollprogram som är anpassat för din verksamhet. Det är näringsidkaren, det vill säga du som äger verksamheten, som ansvarar för att det finns ett egenkontrollprogram. Programmet bör bland annat beskriva försäljningsställets rutiner för att kontrollera ålder, marknadsföring och märkning.

Ett egenkontrollprogram fungerar som ett stöd för dig som näringsidkare i egenkontrollen och är ett viktigt underlag för kommunen vid en tillsynskontakt. När du anmäler försäljning av e-cigarett och påfyllningsbehållare till kommunen ska du samtidigt bifoga en kopia av ditt egenkontrollprogram.

Försäljningsställe

Namn på försäljningsstället	Gatuadress	
Postnummer och postort	E-post	
Kontaktperson	Telefon	Antal anställda

Ägare

Bolagsnamn	Organisationsnummer/personnummer
------------	----------------------------------

Information om åldersgränsen

För att informera om åldersgränsen ska ni ha minst en tydlig och klart synbar skylt på försäljningsstället.

På vilket sätt informerar ni kunderna om att ni inte får sälja eller lämna ut e-cigarett till någon som är under 18 år?

☐ Skyltar/dekaler
☐ Muntligen i kassan
☐ Informationsblad
☐ Annat:

Var är skyltar eller dekaler placerade på försäljningsstället?

☐ Vid kassan
☐ På entrédörren
☐ På skyltfönster
☐ Annat:

Rutiner för ålderskontroll

Den som säljer e-cigarett och påfyllningsbehållare ska förvissa sig om att kunden har fyllt 18 år. Om det finns tveksamhet beträffande kundens ålder ska legitimation begäras. Ett riktmärke kan vara att alltid begära legitimation om kunden ser ut att vara under 25 år. Om kunden inte har fyllt 18 år får tobaksvaran inte säljas eller lämnas ut på annat sätt. Om det finns särskild anledning att anta att en e-cigarett är avsedd att lämnas över till någon som inte har fyllt 18 år får varan inte lämnas ut.

Vilka rutiner har ni för ålderskontroll på försäljningsstället?

- Vid tveksamhet om kundens ålder efterfrågas legitimation.
- En ålderssticka (dekal) finns för att underlätta ålderskontrollen.
- Personalen rekommenderas att begära legitimation av alla kunder som ser ut att vara under ____år.
- Om kunden inte kan visa att han eller hon är över 18 år, så nekas köp.
- Om kunden inte visar legitimation på begäran, så nekas köp.
- Om personalen misstänker att en varan är avsedd för någon som är under 18 år, så nekas köp.
- Om kunden är påstridig så tillkallas en chef eller annan ansvarig personal.
- Annat:

Vilka rutiner har ni för ålderskontroll om försäljningen sker genom automat, via distansförsäljning eller liknande?

- Inte aktuellt.
- Poletter eller liknande till automat säljs i kassan med ålderskontroll.
- Automaten är placerad så att den kan bevakas kontinuerligt.
- Annat:

Riskbedömning och särskilt stöd

Finns det situationer då det är problematiskt att följa bestämmelserna om åldersgränsen?

På vilket sätt hanterar ni problematiska situationer, exempelvis om köparen inte kan visa eller inte vill lämna legitimation?

Stöd och utbildning av personal

En näringsidkare som tillhandahåller e-cigarett för försäljning till konsumenter ska ge personalen den information och det stöd som behövs för att personalen ska kunna följa lagen och anslutande föreskrifter.

På vilket sätt informeras eller utbildas personalen om kravet på ålderskontroll och övriga bestämmelser vid försäljning av e-cigarett?

- Personalmöte
- Informationsblad
- Utbildning
- Annat:

Hur ofta informeras eller utbildas personalen om kravet på ålderskontroll och övriga bestämmelser vid försäljning av e-cigarett?

- Vid nyanställning.
- Minst en gång per år.
- Vi använder en tabell för att notera tidpunkterna för information & utbildning till personalen (se bilaga 2).
- Annat:

Krav på information mm.

En e-cigarett är en produkt som kan användas för konsumtion av nikotinånga via ett munstycke. E-cigarett finns i olika beståndsdelar, men består generellt av ett munstycke. Ett batteri, en förångare samt en behållare för rökvätska. I lagen om tobak eller liknande produkter finns regler för hur e-cigarett får vara märkta, förpackade och hur de får marknadsföras.

Har ni någon rutin för att kontrollera att e-cigaretterna och påfyllningsbehållare som tillhandahålls är korrekt märkta? I så fall, vilken?

- Vi utbildar personalen om hur e-cigarett eller påfyllningsbehållare ska vara märkta.
- Vi kontrollerar att E-cigarett eller påfyllningsbehållare är korrekt märkta i samband med inköpet.
- Vi kontrollerar att E-cigarett eller påfyllningsbehållare är korrekt märkta i samband med upppackning i butiken.
- Om märkningen av E-cigarett eller påfyllningsbehållare ser annorlunda ut så gör vi en extra kontroll.

Marknadsföring

Marknadsföring av e-cigarett eller påfyllningsbehållare får inte vara påträngande, uppsökande eller uppmana till bruk.

Det är endast tillåtet att marknadsföra e-cigarett eller påfyllningsbehållare på försäljningsstället genom att tillhandahålla e-cigarett eller påfyllningsbehållare till försäljning och genom kommersiella meddelanden i produkterna närhet. Marknadsföring av e-cigarett eller påfyllningsbehållare i form av reklamskyltar och liknande är förbjudet på butikens utsida och i skyltfönster.

Har ni någon rutin för att kontrollera att marknadsföringen på försäljningsstället är tillåten? I så fall, vilken?

Registrering av personuppgifter

Personuppgifter som lämnas via ansökning/anmälan kommer att registreras i kommunens datasystem. Mer information finns på hemsidan www.lerum.se/personuppgifter

Underskrift

Ort och datum
Underskrift (behörig firmatecknare)
Namnförtydligande

Information till personalen

Det är viktigt att din personal vet vilka regler som gäller vid försäljning av e-cigarett eller påfyllningsbehållare och varför. Därför är det lämpligt att du informerar personalen minst en gång per år. En nyanställd bör dessutom få en genomgång när han eller hon anställs. Kom ihåg att både berätta vad lagen säger och beskriva hur era rutiner ser ut.

För att komma ihåg när du har informerat dina anställda kan det vara lämpligt att fylla i namnen på de anställda i en tabell, se exempel nedan. De anställda bör själva få fylla i datumet då de senast deltog i ett informations- eller utbildningstillfälle.

Namn	Datum 1	Datum 2	Datum 3	Datum 4